

MIĘDZYNARODOWY ROK JASKIŃ I KRASU 2021

Odkrywać, rozumieć i chronić

www.iyck2021.org

Union Internationale
de Spéléologie

Jak organizować wydarzenia Międzynarodowego Roku Krasu 2021

PRZEWODNIK

George Veni – Prezydent Międzynarodowej Unii Speleologicznej
(International Union of Speleology – UIS)

Wprowadzenie

Obchody Międzynarodowego Roku są zazwyczaj organizowane pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) albo Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO). Ich głównym celem jest edukacja społeczna oraz świętowanie ważnych aspektów życia i otaczającego nas świata. Takie obchody wypełnione są seriami wydarzeń organizowanymi przez różne międzynarodowe zespoły, w tym organizacje pozarządowe, agencje rządowe, przedsiębiorców oraz zainteresowane osoby. Efektem takiego Roku powinien być wzrost zainteresowania jego tematem na całym świecie, który często przejawia się wzrostem finansowania, lepszymi rozwiązaniami prawnymi oraz ochroną ludności i ważnych obszarów.

Międzynarodowa Unia Speleologiczna (International Union of Speleology, UIS) organizuje Międzynarodowy Rok Jaskiń i Krasu (International Year of Caves and Karst, IYCK) w 2021 roku. Tym razem nie jest to inicjatywa ONZ czy UNESCO. Obecnie bowiem ONZ i UNESCO nie wspierają takich międzynarodowych obchodów i organizacje te zasugerowały nam byśmy sami je zorganizowali. Organizacja IYCK w taki sposób ma swoje uzasadnienie, bo nawet gdyby ONZ lub UNESCO wspierały organizację takiego Roku, to UIS oraz partnerzy naszej organizacji ponosiliby główny ciężar działań. Co więc jest do zrobienia?

Ten Przewodnik IYCK zawiera podstawowe informacje i sugestie, potrzebne do organizacji wydarzeń w waszych krajach, które podniosą świadomość społeczną w zakresie znajomości problematyki jaskiń i krasu, jako systemów fizycznych, ekologicznych i kulturowych o znaczeniu globalnym. Zakończony sukcesem IYCK powinien prowadzić do rozwoju możliwości eksploracji nowych jaskiń, otwierania się nowych źródeł finansowania takich eksploracji, badań naukowych, monitorowania i ochrony jaskiń na poziomie dotąd nie osiąganym.

Zaczynamy więc.

Siedem prostych kroków do sukcesu IYCK

Co możecie zrobić? To jest prosty przewodnik dla wszystkich, jeśli tylko chcą się zaangażować w organizację IYCK. UIS nie chce obciążać was zadaniami organizacyjnymi, których nie jesteście w stanie udźwignąć. Wiemy, że nasi partnerzy re-

prezentują różne kultury, umiejętności i dysponują różnymi zasobami. Dlatego czytając ten tekst, pamiętajcie, że prosimy, byście zrobili to, co najbardziej wiąże się z kulturą waszej społeczności, waszymi umiejętnościami i w granicach waszych możliwości (zasobów). Pojedynczy człowiek, czy grupa ludzi nie jest w stanie zrobić wszystkiego, ale razem możemy dotrzeć do ludzi na całym świecie. Propozycje poszczególnych kroków są kierowane do organizacji – od międzynarodowych stowarzyszeń do lokalnych klubów – ale mogą być wykorzystane przez ludzi, którzy nie są członkami organizacji lub chcą współdziałać jako indywidualne osoby

KROK 1

Zacznijcie planować

Gdy czytacie te słowa, myślicie, że macie rok lub co najmniej kilka miesięcy do Międzynarodowego Roku, a więc mnóstwo czasu na planowanie. Ale w przypadku wielu działań potrzebujecie sporo czasu na ich koordynację już teraz, by z partnerami zaplanować terminy, zarezerwować miejsca dla waszych imprez. Do końca 2020 roku powinniście mieć dobrze zaplanowane i odpowiednio rozpropagowane wasze działania, by zgromadzić wokół nich maksymalną liczbę uczestników.

KROK 2

Organizujcie się

Utwórzcie komitet albo zespół do realizacji wydarzeń. Przejdźcie co chcecie zrobić dla obchodów IYCK i wyznaczcie ludzi do wszystkich realizowanych zadań. Stwórzcie stronę internetową, wykorzystajcie media społecznościowe oraz zbiórki funduszy. Szczegółowe sprawy mogą być ustalone później, w trakcie konkretyzacji planów.

KROK 3

Stwórzcie listę działań związanych z IYCK

Pomyślcie o waszych możliwościach i osobach, których możecie zaangażować. Pamiętajcie, że celem IYCK jest edukacja całego społeczeństwa, w tym nauczycieli, polityków, naukowców, przedsiębiorców, rolników, którzy powinni dowiedzieć się o znaczeniu jaskiń i krasu. Co będzie interesować tych ludzi? Jak można ich włączyć w tę problematykę? Jakimi narzędziami i zasobami dysponujecie w tym zakresie, w tym np. jaskiniami, parkami, salami wykładowymi, wydarzeniami społecznymi, w które możecie się włączyć (festiwale, imprezy masowe, pokazy)?

Czy możecie zorganizować jedną czy wiele imprez? Optymalnie byłoby organizować jedną imprezę w miesiącu 2021 roku w różnych miejscach i na różne tematy. Jeśli to jest niemożliwe to niech to będą imprezy co dwa lub trzy miesiące. IYCK to cały rok, w którym mamy promować jaskinie i kras, tak więc imprezy trwające cały rok byłyby najwłaściwsze. Jeśli jest to niemożliwe, zróbcie, co możecie. Wszystko będzie dobre.

Jakie typy imprez i aktywności możecie zorganizować? Jest dużo możliwości. Poniżej podaję kilka przykładów:

- Wykłady ogólnodostępne lub dla grup szkolnych.
- Wycieczki edukacyjne do jaskiń lub na tereny krasowe.
- Demonstracje technik eksploracji jaskiniowej.
- Wywiady telewizyjne lub w innych mediach.
- Imprezy artystyczne związane z jaskiniami.
- Spotkania z politykami oraz innymi decydentami.
- Wystawy fotografii jaskiniowej.
- Festiwale filmów jaskiniowych.
- Wspólne z lokalnymi społecznościami sprzątanie lejów krasowych i jaskiń oraz usuwanie napisów naskalnych.
- Popularnonaukowe, publicznie dostępne konferencje, sympozja lub inne spotkania dotyczące jaskiń na danym obszarze.

Organizowane przez was imprezy mogą mieć charakter rozrywkowy, rekreacyjny, powinny jednak wskazywać na znaczenie jaskiń i krasu oraz zagrożenia na jakie te elementy są narażone.

Jeśli organizujecie zwiedzanie jaskiń albo konferencję jaskiniową/krasową w 2021 roku, to zaprosicie społeczność lokalną do uczestnictwa w niej. Zaprosicie na przykład zewnętrznych uczestników na zawody wspinaczkowe, olimpiadę speleologiczną czy wystawę fotografii jaskiniowej. Zaprosicie nie związanych z jaskiniami naukowców, nauczycieli i przedsiębiorców na waszą konferencję speleologiczną, tak, by mogli coś skorzystać z tego uczestnictwa. Limituje was tylko wasza wyobraźnia, zasoby/narzędzia i partnerzy. O czym mówić ...

KROK 4

Nawiążcie współpracę

Świat jest duży i dlatego my potrzebujemy Waszej pomocy, żeby dotrzeć do wszystkich. Jeśli myślicie o partnerach, nie myślcie tylko o ludziach, którzy eksplorują lub badają jaskinie, ale także o ludziach i organizacjach, które nie są związane z krasem oraz jaskiniami. Uczynienie ich partnerami w realizacji IYCK jest już wielkim krokiem do sukcesu tego Roku. Poniżej kilka przykładów takich potencjalnych partnerów:

- Muzea, w których można zorganizować wystawy o jaskiniach i krasie.
- Parki i jaskinie dostępne turystycznie, w których zorganizowane zostaną specjalne „dni jaskiniowe” z programem edukacyjnym.
- Lokalne i regionalne władze, które zostaną zapoznane z tematyką IYCK podczas specjalnych imprez, tak, by skłonne były wprowadzać prawną ochronę jaskiń na obszarze swojego działania.

- Organizacje ekologiczne i gospodarcze, którym przedstawione zostaną prezentacje uświadamiające znaczenie krasu i jaskiń w zakresie ich działania i kompetencji.
- Szkoły i uczelnie wyższe, w których można poprowadzić zajęcia edukacyjne.
- Różne media społecznościowe, w których można propagować cele IYCK.

KROK 5

Stwórzcie i ogłoście swój program wydarzeń

Promujcie wasze imprezy na swoim terenie poprzez bezpośrednie ogłoszenia (reklamy), wiadomości prasowe i medialne, media społecznościowe, wiadomości e-mailowe oraz poprzez waszych partnerów. Ważne jest również, by zaanonsować wasze wydarzenia na stronie internetowej IYCK: www.iyck2021.org. Jeśli wasza organizacja narodowa nie jest wpisana jako współorganizator IYCK, podajcie swoje logo i adres strony internetowej, by mogła być ona podana na stronie IYCK. Gdy organizujecie imprezy IYCK wyłącznie na swoim terenie bez lub z niewielkim udziałem partnerów spoza terenu, to wasze ogłoszenie może zachęcić innych do wzięcia udziału w IYCK. To może także być dla innych świadectwem międzynarodowego charakteru IYCK. W momencie, gdy piszę swój przewodnik, tylko dwa wydarzenia IYCK są anonsovane na stronie internetowej. Ale jest jeszcze wcześniej i gdy wszyscy dodadzą anonse swoich działań, to ta lista będzie rosła i zwiększać się będzie entuzjazm oraz wsparcie dla IYCK. Wraz ze swym ogłoszeniem, zapewnijcie sobie odpowiednią informację do rozprawienia w ramach waszego wydarzenia. Rozprowadźcie wśród uczestników wydarzenia adres i opis strony internetowej IYCK, by mogli dowiedzieć się czegoś o jaskiniach i krasie. Pobierzcie logo i ulotkę IYCK ze strony internetowej. Użyjcie tego logo w waszej promocji oraz drukach, wydrukujcie ulotkę w ilości wam potrzebnej i rozprowadźcie jak najszerzej.

Odnajdźcie oraz propagujcie także inne informacje, szczególnie jeśli są istotne z punktu widzenia jaskiń i krasu na waszym obszarze.

KROK 6

Przeprowadźcie swoje imprezy

Sprawdźcie odpowiednio wcześniej, czy zaplanowaliście szczegółowo waszych imprez. Jedyne rzeczy, które można zostawić na ostatnią chwilę, to te, które rzeczywiście można zrobić

w tej ostatniej chwili. Starając się zainteresować innych jaskiniami oraz zjawiskami krasowymi musicie wykazać innym, że jesteście dobrze przygotowani, zorganizowani oraz profesjonalni. Inni muszą czuć, że poświęcacie im szczególną uwagę i pomagacie w zrozumieniu przedmiotu waszych zainteresowań. Jednocześnie jednak tak organizujecie swe działania, by były one łatwe, interesujące i żeby uczestnictwo w nich było przyjemne oraz ciekawe. IYCK powinien edukować, robić wrażenie i angażować ludzi. Jeśli to możliwe zapewnijcie wszystkim jakieś pamiątki albo przynajmniej materiał informacyjny, który każdy weźmie do domu by pamiętać hasło IYCK: ODKRYWAĆ, ROZUMIEĆ I CHRONIĆ.

KROK 7

Udokumentujcie swoje działania i prześlijcie informację o nich

W czasie waszych imprez wyznaczcie kogoś do robienia zdjęć i zbierania informacji o ilości uczestników oraz ciekawych i radosnych zdarzeniach. Później pokażcie te fotografie oraz informacje na waszych stronach internetowych i w mediach społecznościowych. Koniecznie pokażcie te dane (lub dajcie link) na stronie IYCK. Mamy nadzieję, że na początku 2022 roku będziemy mieli dane z wszystkich imprez IYCK na naszej stronie. To ma podstawowe znaczenie, by udowodnić, że IYCK zakończył się sukcesem i że jaskinie, kras oraz ich odkrywcy i badacze będą traktowani z właściwą powagą.

Podsumowanie

W ubiegłym roku napisałem, że UIS jest Międzynarodową Unią Speleologiczną bo:

Międzynarodowy – każdy na całym świecie!

Unia – pracujemy razem, a w jakim zakresie?

Speleologii.

Żeby IYCK zakończył się sukcesem, proszę wszystkich którzy czerpią przyjemność z eksploracji jaskiniowej i którym zależy na jaskiniach, by włączyli się do wysiłków UIS w tworzeniu wydarzeń IYCK w waszych miastach, regionach i krajach. UIS, jego kraje członkowskie, organizacje partnerskie oraz indywidualni speleolodzy/grotolazi, naukowcy, przedsiębiorcy i nauczyciele wykonali olbrzymią pracę przez wiele dekad byśmy lepiej rozumieli świat jaskiń i krasu. Jednak, mimo wszystkich naszych wspólnych starań postępuje niszczenie jaskiń. Odpady nadal są składowane w pustkach podziemnych. Zanieczyszczane są krasowe zbiorniki wód podziemnych. Wiele ekosystemów jaskiniowych znajduje się nadal w niebezpieczeństwie. Ważne jaskiniowe obiekty archeologiczne i paleontologiczne są nadal powszechnie niszczone i grabione. I niestety, wielu urzędników, nauczycieli a nawet naukowców i zarządzających ochroną środowiska nie rozumie jaskiń i krasu w takim stopniu, by zapobiegać tym złym procesom, czy nawet je dostrzegać. Z waszą pomocą, wspólnie możemy nauczyć świat, poprzez realizację programu IYCK, czym są jaskinie i obszary krasowe. Wspólnie możemy ocalić jaskinie świata i kras dla przyszłości.

Proszę, obserwujcie nowości na stronie internetowej IYCK, przysyłajcie swoje uwagi oraz informacje by tę stronę uzupełniać i wzbogacić wydarzenia IYCK, i nie czujcie się skrepowani, by kontaktować się ze mną (gveni@nckri.org) oraz z innymi członkami Biura UIS w każdym czasie, kiedy będzie wam potrzebna pomoc lub macie jakieś pytania.

MIĘDZYNARODOWY ROK JASKIŃ I KRASU 2021
Odkrywać, rozumieć i chronić

W tym roku organizacja UIS Speleologiczna organizuje cztery Międzynarodowy Kongres Speleologiczny, który jest nie tylko Międzynarodowym Kongresem Speleologicznym, ale także Międzynarodowym Kongresem Speleologicznym i Międzynarodowym Kongresem Speleologicznym. W ramach tego Międzynarodowego Roku Jaskiń i Krasu w 2021 roku odbędą się cztery Międzynarodowe Kongresy Speleologiczne w różnych częściach świata. W ramach tego Międzynarodowego Roku Jaskiń i Krasu w 2021 roku odbędą się cztery Międzynarodowe Kongresy Speleologiczne w różnych częściach świata. W ramach tego Międzynarodowego Roku Jaskiń i Krasu w 2021 roku odbędą się cztery Międzynarodowe Kongresy Speleologiczne w różnych częściach świata.

www.iyck2021.org

Odkrywać, rozumieć i chronić to główne cele Międzynarodowego Roku Jaskiń i Krasu. Z Twoją pomocą staramy się:

- zwiększyć społeczną świadomość tego, jak jaskinie i kras są ważne dla codziennego życia miliardów ludzi;
- promować znaczenie jaskiń i krasu poprzez zrównoważony rozwój, szczególnie w aspekcie jakości i ilości użytkowanej wody, rolnictwa, górnictwa i rekreacji oraz dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego;
- pokazać, że badania i właściwe zarządzanie jaskiniami i krasem mają kluczowe znaczenie dla globalnej gospodarki i środowiska;
- budować szeroki, światowy potencjał edukacyjny w zakresie nauki o jaskiniach i krasie;
- promować świadomość interdyscyplinarnego charakteru badań oraz zarządzania jaskiniami i krasem, ekspansję i realizację między innymi obszarami nauki i zarządzania będącymi integralną częścią znaczenia w badaniach, edukacji i ochronie środowiska w przyszłości;
- stworzyć trwałe partnerstwo, żeby zapewnić kontynuację działań celów organizacji Międzynarodowego Roku Jaskiń i Krasu również po jego zakończeniu.

UIS Union Internationale de Spéléologie

www.iyck2021.org

